

UCHWAŁA Nr 0102-226/18
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w Olsztynie
z dnia 22 maja 2018 roku

w sprawie badania zgodności z prawem uchwały Nr XXXIV/266/2018 Rady Miejskiej w Kisielicach z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie zarządzenia poboru zobowiązań podatkowych w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 i 2232 oraz z 2018 r. poz. 130)

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność § 5 ust. 1, 2, 3 i 5 uchwały Nr XXXIV/266/2018 Rady Miejskiej w Kisielicach z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie zarządzenia poboru zobowiązań podatkowych w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso.

UZASADNIENIE

Rada Miejska w Kisielicach w dniu 25 kwietnia 2018 r. podjęła uchwałę Nr XXXIV/266/2018 w sprawie zarządzenia poboru zobowiązań podatkowych w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso.

W dniu 9 maja 2018 r. uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie, celem zbadania jej postanowień pod względem zgodności z prawem.

Pismem z dnia 21 maja 2018 r. zawiadomiono Gminę Kielice, iż uchwała ta będzie rozpatrywana na posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie (zwane dalej: Kolegium Izby) w dniu 22 maja 2018 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w posiedzeniu kolegium izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel jednostki, której sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Gminy Kielice nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium Izby.

Stosownie do art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie o nieważności uchwał i zarządzeń, w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 powyższej ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepis art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stanowi, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy

jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

Kolegium Izby badając przedmiotową uchwałę na posiedzeniu w dniu 22 maja 2018 r. stwierdziło, co następuje:

Rada Miejska w Kisielicach w § 5 ust. 1, 2, 3 i 5 badanej uchwały postanowiła, że:

„§ 5. Ustala się następujące zasady poboru inkasa przez sołtysów oraz terminy rozliczania się przez nich z zainkasowanych i wpłacanych na konto Urzędu Miejskiego w Kisielicach kwot należności podatkowych, a mianowicie: 1) pobór podatków, co do których zarządono, że są pobierane w drodze inkasa, jest dokonywany przez danego sołtysa, który działa samodzielnie w tym zakresie; 2) podatki pobierane w drodze inkasa przez sołtysów, podatnicy mogą również wpłacić bezgotówkowo w Urzędzie Miejskim w Kisielicach oraz bezpośrednio na konto tego Urzędu, o czym przy dokonywaniu swych czynności podatkowych inkasent winien pouczyć danego podatnika; 3) inkasent za każdą pobraną kwotę zobowiązania podatkowego wydaje stosowne pokwitowanie według wzoru ustalonego w przepisach o rachunkowości; (...) 5) od nie przekazanych w terminie, o którym mowa w pkt 4) kwot pobranego podatku, od inkasenta będą pobierane odsetki za zwłokę według zasad przewidzianych przepisami Ordynacji Podatkowej.”

Jako podstawę prawną przedmiotowej uchwały Rada Miejska w Kisielicach wskazała art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 z późn. zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892) i art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1821).

Na podstawie tych przepisów odpowiednio :

- do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach,
- rada gminy może zarządzać pobór podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczać inkasentów i określać wysokość wynagrodzenia za inkaso,
- rada gminy może zarządzać pobór podatku rolnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz określać inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso,
- rada gminy, w drodze uchwały, może zarządzić pobór podatku leśnego od osób wymienionych w art. 6 ust. 2 ustawy o podatku leśnym, w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Wobec powyższego Kolegium Izby stwierdza, że kompetencją Rady Miejskiej w Kisielicach wynikającą z przepisów będących podstawą prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały jest możliwość zarządzenia poboru powyższych podatków w drodze inkasa oraz wyznaczenie inkasentów i określenie wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Obowiązki inkasentów oraz regulacje dotyczące terminu płatności pobranych podatków wynikają wprost z przepisów prawa tj. art. 9 i art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 z późn. zm.), a zasady odpowiedzialności za niewykonywanie lub nienależyte wykonywanie tych obowiązków przez inkasentów oraz zasady postępowania organu podatkowego, ustalają unormowania art. 30 § 2, 3 i 4 ustawy Ordynacja podatkowa.

Mając powyższe na uwadze, Kolegium Izby stwierdza, że postanowienia § 5 ust. 1, 2, 3 i 5 badanej uchwały wykraczają poza kompetencje przysługujące Radzie Miejskiej w Kisielicach.

Organy władzy publicznej, do których zalicza się organy samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), działają na podstawie i w granicach prawa. Akty prawa miejscowego, a niewątpliwie przedmiotowa uchwała, jest takim aktem, winny być wydawane wyłącznie z upoważnienia ustawowego i nie mogą przekraczać jego zakresu. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie tego upoważnienia. Należy, bowiem pamiętać, że w świetle art. 94 Konstytucji RP, regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu jedynie „uzupełnienie” przepisów powszechnie obowiązujących rangi ustawowej, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów (m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 21 listopada 2012 r.; sygn. akt: II SA/Go 778/12).

Zgodnie z ukształtowaną linią orzecniczą sądów administracyjnych, do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej części) zaliczyć należy naruszenie: przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów, prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97).

Wobec powyższego Kolegium Izby postanowiło, jak w sentencji.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Na niniejszą uchwałę Kolegium RIO w Olsztynie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem tutejszej Izby.

PRZEWODNICZĄCY KOLEGIUM
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Olsztynie

Iwona Bendorf-Bundorf

